



Казан шәһәре, 397нче балалар бакчасы,  
татар теленә өйрәтүче тәрбияче Л.Т. Таһирова

## Тема: Әлифба. Татар телендәге авазлар һәм хәрефләр

### Максат:

- мәктәпкәчә яшьтәге балаларда татар телен өйрәнүгә карата кызыксыну хисе тәрбияләү;
- татар телендәге үзенчәлекле авазларны дәрәҗә итеп кабатлау һәм үзләштерү өчен, артикуляция хәрәкәтләрен, ишарәләренә җиренә җиткереп, дәрәҗә итеп эшләүне булдыру;
- татар телендәге авазлар кәргән шигырьләренә, җырларны, сүзәйтмәннәренә кат-кат кабатлау (аудирование) аркылы үзләштерү;
- шул авазлар белән яңа сүзләр табып, гади җөмләләр төзеп карау;
- татар телендәге мультфильмлар карап, татар сүзләрен кабатлау аркылы сүзлек байлыгын туплау һәм үстерү өстендә эш.



татар әлифбасы хәрефләре: ә ө ү ж ң һ  
звуки, обозначаемые дополнительными  
буквами татарского алфавита [\[ә\]](#) [\[ө\]](#) [\[ү\]](#) [\[ж\]](#) [\[ң\]](#) [\[һ\]](#)

ә

ө

ү

ж

ң

һ



## Артикуляцион күнегүләр.

Бармак уены “Хәрефләр” (кулларның парлы бармаклары белән)

Ап – ап - китап.

Әп - әп-шәп.

Уп – уп - туп.

Үп – үп - күп.

Ж - кәжә, таж, жыләк.

Ң - зәңгәр, бәрәңге.

Һ - Таһир, шәһәр,  
һәм.

“(хәмзә) - маэмай





**әни  
бәби**



**әби, дәү әни**



ЭТИ  
БАБИ



А

өй



сөт



төлке

Ү



үрдәк

песиләр



күп



үлән, чирәм

Ж

җиләк

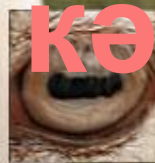


таж

xrff.ru



кәжә





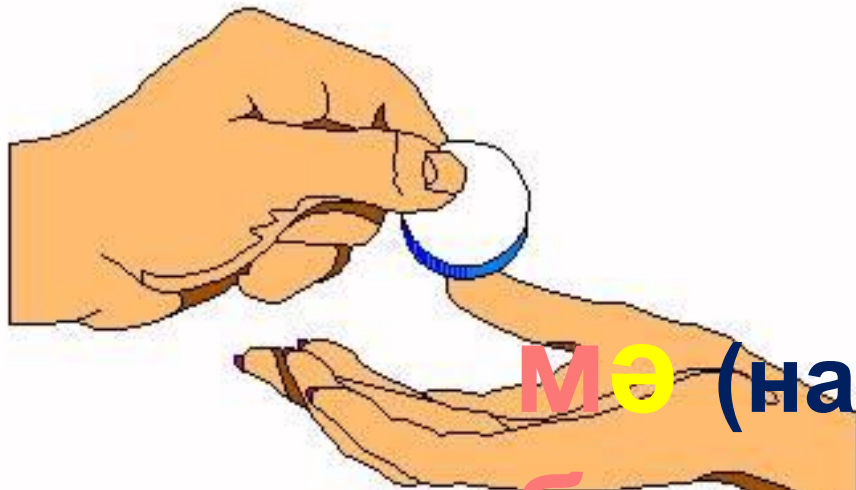
зэңгэр чэчэк



зэңгэр  
машина



бөрөңгө



мэ (на) сиңа (тебе)

бир (дай) миңа (мне)



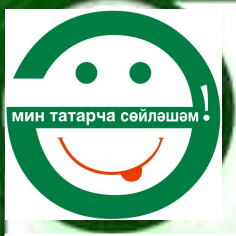
h

Бу – шәһәр.  
Это город.



Бу – кыз һәм малай





## Артикуляцион күнегүләр.

Балалар сул кул чугына уң кул чугын куеп,  
күкрәк турысында тоталар

**а**<sub>(о-лашкан)</sub> - **ә**

Шул халәттә кулларны өскә күтәрәбез – а,  
шул халәттә кулларны аска төшерәбез - ә

**у** - **ү**

Шул ук халәттәге кулларны алга – у,  
кире күкрәккә кайтарабыз - ү

**о** - **ө**

Кул чукларын түгәрәк формасына китереп, быргы өргән кебек (авызда чупа-чупс бар сыман итеп), югарыга – о (татарча),  
кире халәткә - ө

**ый** - **и**

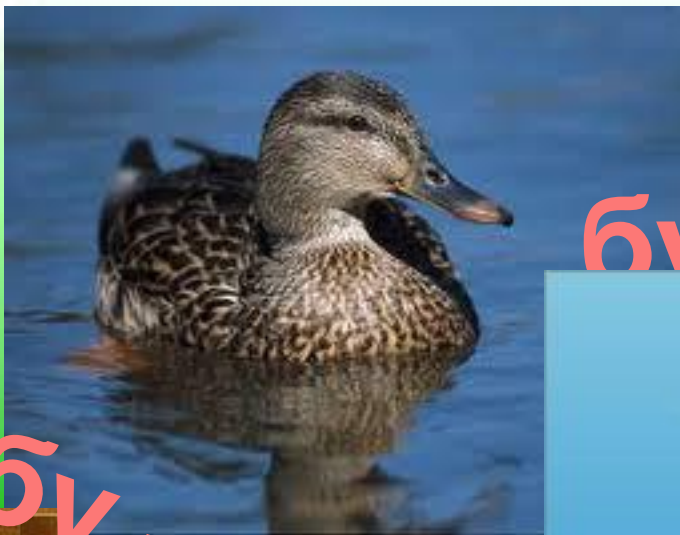
Алдагы халәттән куллар ике якка тиз генә жәелә – ый,  
сулыш житкәнче озак итеп, кулларны күкрәк турысына кире кайтарабыз - и



бу - өстәл.



бу - үрдәк



бу - авыз (рот).



бу - кояш,  
бу - болыт.



бу - ишек.



Гы Гы карга, ка



[В] авыл (деревня),

авыз

карават



бабай

